Ankenævnet for Forsikring

Den 2. marts 2016 blev i sag nr. 88810:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Topdanmark Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over selskabets afslag på at yde dækning for et anmeldt ulykkestilfælde den 27/2 2015.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at klageren har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed og deltagelse i slagsmål/håndgemæng.

I et udateret notat fra selskabets skadebehandlingssystem er det noteret, at klagerens mor havde kontaktet selskabet telefonisk, og det fremgår det bl.a.:

> "Det hun kunne fortælle mig var, at [klageren] er blevet påkørt. De mener bilen har kørt over ham og slæbt ham med efter sig. Føreren sidder varetægtsfængslet og er sigtet for forsøg på manddrab. Han var narkopåvirket. Umiddelbart har [klageren] brækket højre ben og herefter blevet opereret. Begge bækkener er brækket. Der er hjerneblødning og kraniebrud. [Klageren] har ligget i respirator."

I klagerens sygehusjournal er det bl.a. anført:

> "**27-02-2015 04:05**
> …
> **Indledning***
> Pt er indbragt på skadestuen som traumepatient. Pt. ligger spineboarded med halskrave på.

Der er lidt uklar anamnese, som pt. deltog i et slagsmål, og herefter blev han formentligt slæbt under en bil, men vi får at vide, at pt formentligt er påkørt af en bil. Iflg. Falck og akutlæge er det vurderet, at pt hele uden har været ABC-stabil. Pt, scorer efter deres vurdering ca, 11-12 iflg. GCS.
Efter deres vurdering var pt. ikke bevidstløs. De angiver, at pt. formentligt or påvirket at alkohol, og at de kunne lugte alkohol fra ham. De kan ikke udelukke, at pt. også er påvirket at narkotika.
…
Pt. er med blandede perioder, hvor han er meget agiteret, hvor han prøver at fjerne halskraven, med det kan han ikke gøre på hensigtsmæssig måde.
…
Man fortsætter med fuld traumeskanning, og i denne er der påvist basis craniefraktur samt en del blod i venstre sinus ethmoidalis. Derudover ses der en mindre intrakraniel blødning paracerebralt, formenligt subduralt på højre side temporalområdet på venstre side i frontalområdet.
Efter hvad radiologen fortæller, er selve strukturerne i hjernen let slørede, som kan svare til begyndende ødem eller svær commotio.
Selve columna i hele omfanget er i.a.
Der konstateres et udisloceret brud på ramus superior ossis pubis på venstre side, denne er dobbelt, tæt ved symfysen og tæt ved acetabulum. Ellers er der ikke påvist skader på de indre organer i brystkassen eller abdomen.
…
PLAN
Pt. skal observeres pa Intensiv mhp. observation mod tiltagende intrakraniel blødning, derfor skanning om 4 timer.
Når pt. er til skanning at kraniet, anbefales det også at lave røntgen at ve fod. henvisning sendes.
Evt. andre skeletale skader til arme og underarme skal vurderes nærmere senere på - dagen i dag.
Der ses stabil bækkenfraktur på ramus superior, denne kræver smertedækning, og hvis situationen er relevant evt. mobilisering.
Sår på venstre balle kræver, at pt. helst skal ligge mest med kroppen roteret til højre for at aflaste området. Der kan forventes et langt forløb med heling af sår, og man kan ikke udelukke behov for kirurgiske indgreb.
I tilfælde af tegn på infektion i de ve,albue sår kan der også komme på tale med kirurgisk indgreb.
Det skal understreges, at pt under hele forløbet var fuldstændig ABC-stabil.
Man har observeret spontane bevægelser at arme og ben, som ikke har rejst mistanke om neurologiske udfald."

Det fremgår af brev af 10/7 2015 fra statsadvokaten til klageren, at modparten oprindeligt blev sigtet for forsøg på manddrab, men denne sigtelse blev erstattet med en tiltale for bl.a. vold af særlig rå, brutal eller farlig karakter.

3. 88810

Af domsudskrift af 27/7 2015 fremgår det bl.a.:

"**Rettens begrundelse og afgørelse**

Ad forhold 1

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at der under festen i lejligheden på … opstod nogle alvorlige uoverensstemmelser mellem på den ene side tiltalte og [vidne 1] og på den anden side …, [klageren] og … . Disse uoverensstemmelser udviklede sig i voldelig retning, og det endte med, at tiltalte og [vidne 1] forlod lejligheden umiddelbart fulgt af de øvrige tre, som gik ned sammen med lejlighedens indehaver … . De sidstnævnte blev stående umiddelbart foran indgangen til blokken, mens tiltalte og [vidne 1] satte sig over i tiltaltes bil, der holdt i en af parkeringsbåsene på den side af parkeringspladsen, som vendte ind mod blokken. Det kom derefter til noget råben i mellem de to grupper, navnlig mellem [vidne 1] og [klageren]. Råberiet hørte op, da [klageren] med en skruetrækker i hånden løb over mod tiltaltes bil, som nu var bakket et stykke tilbage på parkeringspladsen. Efter vidnet … forklaring lægges det til grund, at tiltalte satte bilen i gang og kørte frem, da [klageren] var nået hen til bilen. [Han] undgik at blive ramt af bilen ved at skubbe fra med hænderne på kølerhjelmen. Tiltalte standsede og bakkede et lille stykke. Efter de forklaringer, der er afgivet af [klagerens venner] lægges det til grund, at tiltalte derefter med hjulspin og under acceleration kørte frem pâny og ramte [klageren], der befandt sig 1/2-1 meter foran bilen. [Han] blev væltet omkuld og kom til at ligge fastklemt under bilen, mens bilen kørte ca. 30 meter over parkeringspladsen. Efter de lægelige oplysninger lægges det til grund, at [han] kom meget alvorligt til skade ved påkørslen og den efterfølgende slæbning over parkeringspladsen. Tiltalte havde lys på bilen og må have set [klageren] lige foran bilen, da han kørt frem under acceleration, Desuden må tiltalte efter al sandsynlighed have kunnet mærke, at [klageren] lå fastklemt under bilen, da tiltalte kørte over p-pladsen. Tiltalte findes under disse omstændigheder at have gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245.

Det lægges til grund, at den skruetrækker, som [klageren] havde i hånden, da han nærmede sig tiltaltes bil, var den forholdsvis lille skruetrækker, som politiet kort efter påkørslen fandt på et græsareal ca. 15 meter nord for udgangspunktet, idet det efter politiets undersøgelser på stedet må antages at have været den eneste genstand fundet i området, som har kunnet tjene som våben. Tiltalte og [vidne 1] sad inde i bilen og havde haft rig lejlighed til at køre derfra, før [klageren] kom over til bilen, og tiltalte må også antages at have kunnet køre derfra, efter at [klageren] havde skubbet sig væk fra bilen, da tiltalte første gang kørte frem. Tiltalte kunne desuden have kørt frem med helt lav hastighed og på den måde tvunget [klageren] til side, så udkørslen blev fri. I stedet valgte tiltalte at køre frem med hjulspin og under acceleration. Desuden kunne tiltalte ikke have været i tvivl om, at der lå en person fastklemt under bilen, da han kørte tværs over parkeringspladsen. Tiltalte måtte derfor på et langt tidligere tidspunkt have indset, at [klageren] var uskadeliggjort. Under disse omstændigheder findes den af tiltalte udøvede vold mod [klageren] ikke at være straffri som nødværge efter straffelovens § 13, stk. 1, eller straffri efter straffelovens § 13, stk. 2.

Retten finder ikke, at der kan ses bort fra, at tiltalte har handlet i en oprørt sindstilstand fremkaldt af, at [klageren] i stærkt ophidset tilstand nærmede sig bilen med en skruetrækker i hånden. Dette skal derfor indgå som en formildende omstændighed ved straffens fastsættelse, jf. straffelovens § 83, nr. 5."

I brev af 23/10 2015 til klagerens advokat afviste selskabet at yde dækning for ulykkestilfældet, idet det bl.a. er anført:

> "Af oplysningerne fra [hospital] fremgår det, at [klageren] bliver indbragt som traumepatient efter han angiveligt har deltaget i et slagsmål. Det fremgår af journalen, at han ved indbringelse skulle være påvirket af alkohol med forhøjet promille.
> Af vidneforklaringerne og hermed domsafsigelsen fremgår det, at [klageren] er til fest i en lejlighed på … . Han er i løbet af aftenen skændtes med en af de andre gæster til festen. Af vidneforklaringerne fremgår det, at [klageren] var i håndgemæng med tiltaltes ven og at tiltaltes ven herefter opfordrer til et opgør dagen efter. [Klagerens] svar til dette er, at de kan tage opgøret med det samme. Tiltalte og [klageren] udveksler herefter skældsord hvorefter tiltalte og tiltaltes ven forlader festen.
>
> [Klageren] og flere andre gæster fra festen følger efter tiltalte og tiltaltes ven ned på parkeringspladsen. Da [han] og de andre gæster kommer ned på parkeringspladsen, er tiltalte og tiltaltes ven på vej over til deres bil og dermed væk fra festen. Tiltalte og tiltaltes ven sætter sig ind i bilen.
>
> Af flere af vidneforklaringerne fremgår det, at [klageren] herefter løber over mod tiltaltes bil med en skruetrækker i hånden og på en truende måde, mens han råber skældsord til tiltalte og tiltaltes ven. Skruetrækkeren skulle [klageren] angiveligt have haft med hjemme fra. [Han] bliver herefter kørt ned af tiltalte.
>
> Af domsafsigelsen fremgår det, at der ved festen på … opstod alvorlige uoverensstemmelser mellem [klageren] og tiltalte og tiltaltes ven. Disse uoverensstemmelser udviklede sig i en voldelig retning. Det fremgår også, at [klageren] da tiltalte og tiltaltes ven forlader festen, følger efter ned på parkeringspladsen og efter råben, løber over mod tiltaltes bil med en skruetrækker i hånden.
>
> Af domsafsigelsen fremgår det, at man finder, at tiltalte har handlet i en oprørt sindstilstand fremkaldt af vores kunde [klageren] som i stærkt ophidset tilstand nærmede sig bilen med en skruetrækker i hånden. Dette er derfor indgået som en formildende omstændighed ved straffens fastsættelse.
>
> I henhold til gældende forsikringsvilkår punkt 15J dækker ulykkesforsikringen ikke ulykkestilfælde der skyldes forsikredes grove uagtsomhed, forsikredes deltagelse i slagsmål eller håndgemæng, strafbare handlinger eller selvforskyldt beruselse.
>
> Vi vurderer at [klageren] aktivt har deltaget i slagsmål/håndgemæng i beruset tilstand og har udvist en adfærd som er medvirkende til at ulykken er sket. Han har aktivt opfordret til slagsmål/håndgemæng i det han følger efter tiltalte og tiltaltes ven da de forlader festen, for derefter at løbe mod tiltaltes bil med en skruetrækker i hånden.
>
> Vi har på baggrund af sagens oplysninger lavet en samlet vurdering og mener, at vores kunde [klageren], har udvist en adfærd som indebar en så indlysende fare for den skete ulykke og kan derfor ikke anerkende den anmeldte hændelse på ulykkesforsikringen."

Klagerens advokat har i brev af 28/10 2015 til selskabet bl.a. bemærket:

> "Det kan dog lægges til grund, at [tiltalte] forsætligt har påkørt [klageren], jf. dommen. [Tiltalte] havde gentagne muligheder for at køre væk uden at påføre [klageren] skade. Dette skete ikke.
>
> Det kan på ingen måde anerkendes, at [klageren] skulle have udvist en adfærd, som bevirker at ulykken er fremprovokeret eller forårsaget af ham. Ulykkens grove karakter og sigtelsen mod skadevolder for manddrab, star i skærende kontrast til [klageren] adfærd.
> …
> Dommeren lægger til grund, at [klageren] havde en forholdsvis lille skruetrækker i hånden da han nærmere sig tiltaltes bil. Det fremgår af dommen, at [han] blev kaldt hen til bilen af vidnet [vidne 1] med ordene ' … kom her', og at han holdt en skruetrækker i hånden med spidsen bagud, jf. [klagerens] forklaring. Dette understøtter at der ikke er udvist nogen grad af egen skyld. Såfremt der skulle være grundlag for at antage, at [hans] skade er en følge af et slagsmål, så er der ikke tale om et slagsmål med ligeværdige midler, hvorfor dækning ikke kan afvises med den begrundelse.
>
> Det kan ikke konstateres, at [klageren] skulle have været særligt beruset da ulykken skete kl. 03.33 eller i tiden før da, efter det for mig oplyste. Dette synes at blive lagt til grund i Deres brev af 23. oktober 2015. Hovedreglen for sådanne sager er da også, at der alene er grundlag til bortfald af dækning, hvis beruselsen er hovedårsag til ulykken, hvilket ikke er tilfældet.
>
> Det kan ikke lægges til grund, at [klageren] skulle have deltaget i et slagsmål/håndgemæng i beruset tilstand, som De lægger til grund for Deres afgørelse. Det er efter min opfattelse åbenbart, at [klageren] ikke har udvist en adfærd som indebar en så indlysende fare for den skete ulykke, at den ikke skal anerkendes som en dækningsberettiget hændelse.
>
> [Klageren] var i overhængende livsfare i lang tid efter skadens indtræden. Alvorlig personpåkørsel som kategoriseres som forsøg på manddrab, er ikke en indlysende konsekvens af [hans] adfærd, uanset hvordan de for [retten] afgivne forklaringer om hans adfærd måtte blive fortolket."

Da selskabet i brev af 12/11 2015 til klagerens advokat fastholdt afslaget på dækning, blev sagen indbragt for nævnet ved klageskema af 6/12 2015, hvor klagerens advokat bl.a. har anført:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
>
> Min klient … blev den 27. februar 2015 udsat for vold af særlig rå eller brutal karakter. Ved dom af 27. juli 2015 blev … (gerningsmanden) idømt 1 års ubetinget fængsel for den forsætlige påkørsel af [klageren] (bilag 1). Ved påkørslen blev [han] slæbt under bilen, hvilket påførte ham alvorlige skader, herunder kraniebrud, bækkenbrud og brud på skinneben. Påkørslen af [ham] skete efter en fest, hvor der var opstået uoverensstemmelser mellem [ham] og gerningsmandens ven.
>
> Efter en ophidset diskussion og let håndgemæng i lejligheden, gik gerningsmanden og hans ven ned til parkeringspladsen for at tage bilen og køre hjem. Flere fra festen gik efter

ned til parkeringspladsen, hvor gerningsmandens ven kaldte [klageren] hen mod bilen. Da [han] nåede tæt på bilen kørte gerningsmanden hen mod [ham], der i første omgang kun blev ramt på benet. Gerningsmanden kunne på dette tidspunkt have kørt fra parkeringspladsen. I stedet bakkede gerningsmanden bilen tilbage og påkørte herefter igen [klageren], der væltede ned under bilen og blev slæbt indtil bilen drejede af ca. 30 meter længere henne.

TopDanmark har afvist dækning i deres brev af 23. oktober 2015 (bilag 2), hvorefter jeg på vegne af min klient klagede over deres afvisning ved brev af 28. oktober 2015 (bilag 3). TopDanmark afviste herefter igen dækning ved deres brev af 12. november 2015 (bilag 4).

Det gøres gældende, at min klient ikke har udvist grov uagtsomhed, som kan begrunde afvisning af erstatning, ved at gå/løbe hen til gerningsmandens bil, efter at være blevet råbt på. Uanset gerningsmandens opfattelse af min klients fremtoning, så har [klageren] ikke fremprovokeret forsikringsbegivenheden, endsige voldsomheden heraf. Tiltalte blev sigtet for forsøg på manddrab, hvilket understøtter forsikringsbegivenhedens karakter.

Endvidere havde gerningsmanden mulighed for at køre væk efter den første påkørsel af [klageren], hvor der endnu ikke var sket skade, og hvor [han] var på siden af bilen. I stedet bakkede han tilbage og påkørte [klageren] for anden gang, med alvorlige skader til følge. [Klagerens] adfærd kan på ingen måde antages at have medført en så indlysende fare, for at gerningsmanden ville bakke tilbage og påkøre ham igen, at erstatning kan nedsættes eller bortfalde.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

TopDanmark skal anerkende dækning og udbetale i overensstemmelse med policenr. …71."

Af selskabets brev af 18/12 2015 til nævnet fremgår det bl.a.:

"Det er fortsat vores vurdering, at [klageren] deltager i slagsmål / håndgemæng i lejligheden og på p. pladsen med tiltaltes kammerat.

De slås og tumler rundt i lejligheden, råber skældsord efter hinanden, og [klageren] siger at tiltaltes kammerat 'bare kan komme nu'.

Da tiltalte og dennes kammerat forlader lejligheden, vælger [klageren] at følge efter dem ned på p. pladsen sammen med sine kammerater. Der bliver igen råbt skældsord mellem [klageren] og tiltaltes kammerat, og [han] ender med at løbe mod bilen med en skruetrækker i hånden på en truende måde.

[Klageren] har flere gange haft mulighed for at, at trække sig fra konflikten. Da tiltalte og dennes kammerat forlader lejligheden, havde [klageren] alle muligheder for at blive i lejligheden, på p. pladsen kunne [han] havde valgt at blive sammen med sine kammerater og ikke løbe hen mod tiltaltes bil. Og endelig kunne han have forladt p. pladsen, da han skubber sig væk fra bilen. Men [klageren] vælger at løbe rundt om bilen i stedet for.

Af domsafsigelsen fremgår det, at tiltalte har handlet i en oprørt sindstilstand fremkaldt at [klageren], da han i stærkt ophidset tilstand nærmere sig bilen med en skruetrækker i hånden. Dette er indgået som en formildende omstændighed ved straffens udmåling.

I følge vilkårene for forsikringen punkt 15J dækker forsikringen ikke følger efter ulykkestilfælde der skyldes forsikredes grove uagtsomhed, forsikredes deltagelse i slagsmål eller håndgemæng, strafbare handlinger og selvforskyldt beruselse.

Vi vurdere, at [klageren] har deltaget aktivt i slagsmål / håndgemæng. Derudover har han opfordret til slagsmål flere gange, først i lejligheden ved at sige at tiltaltes kammerat 'bare kan komme nu' og efterfølgende ved at løbe mod bilen med skruetrækkeren.

[Klagerens] adfærd er groft uagtsomt, og når han flere gange opfordre til slagsmål, må han indse, at der er en overhængende risiko for, at han kan komme til skade.

[Klageren] kan ifølge domsafsigelsen ikke selv huske episoden, men vidneudsagnene om [hans] adfærd kommer både fra tiltale og dennes kammerat, men også fra [hans] egne kammerater, samt fra ejeren af den lejlighed hvor festen blev holdt. Vi mener derfor, at det er helt tydeligt, at [klageren] har deltaget i slagsmål / håndgemæng, samt at hans adfærd var groft uagtsomt."

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**14 Hvilke skader dækker forsikringen?**

A Direkte følger at et ulykkestilfælde
1. Forsikringen dækker direkte følger af et ulykkestilfælde.
Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.
…
15 Hvilke skader dækker forsikringen ikke?
…
J Grov uagtsomhed mm.
Følger af ulykkestilfælde, der skyldes:
1. Forsikredes grove uagtsomhed
2. Forsikredes deltagelse i slagsmål eller håndgemæng
3. Strafbare handlinger
4. Selvforskyldt beruselse, selvforskyldt påvirkning af narkotika eller andre lignende giftstoffer eller selvforskyldt påvirkning af andre rusmidler."

Nævnet udtaler:

Klageren blev den 27/2 2015 påkørt og trukket ca. 30 meter efter en bil, og han pådrog sig i denne forbindelse skader i form af bl.a. kraniebrud, bækkenbrud og brud på skinneben.

Selskabet har afvist yde dækning for ulykkestilfældet med henvisning til, at forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved grov uagtsomhed og deltagelse i slagsmål/håndgemæng.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen at måtte lægge til grund, at klageren deltog i en fest, i hvilken forbindelse der opstod uoverensstemmelse mellem bl.a. ham, føreren af bilen og dennes kammerat, og at dette udviklede sig til håndgemæng. Nævnet lægger videre til grund, at parterne forlod lejligheden, og at uoverensstemmelse fortsatte med tilråb på en parkeringsplads, hvor føreren af bilen og dennes kammerat havde sat sig ind i bilen.

Det fremgår af byrettens dom, at klageren nærmede sig bilen, der var bakket et stykke tilbage på parkeringspladsen, og at han havde en mindre skruetrækker i hånden. Hertil er det noteret, at "Efter vidnet … forklaring lægges det til grund, at tiltalte satte bilen i gang og kørte frem, da [klageren] var nået hen til bilen. [Klageren] undgik at blive ramt af bilen ved at skubbe fra med hænderne på kølerhjelmen. Tiltalte standsede og bakkede et lille stykke. Efter de forklaringer der er givet af … og … lægges det til grund, at tiltalte derefter med hjulspin og under acceleration kørte frem på ny og ramte [klageren], der befandt sig 1/2-1 meter foran bilen.".

Nævnet finder, at klageren forud for påkørslen havde været indblandet i, hvad der må karakteriseres som slagsmål/håndgemæng. Nævnet finder imidlertid, at situationen ændrede karakter fra håndgemæng og tilråb mellem de to grupperinger, da modparten valgte at accelerere sin bil og køre fremad mod klageren og fortsætte sin kørsel, selvom klageren blev påkørt og trukket med under bilen. Nævnet finder, at situationen fra tidspunktet for denne handling ikke kan karakteriseres som slagsmål/håndgemæng. Nævnet finder derimod, at der er tale om et overfald på klageren, som denne ikke kan anses for at have forudset eller accepteret. Nævnet har herved også lagt vægt på at føreren af bilen efterfølgende blev idømt fængsel i 1 år for overtrædelse af straffelovens § 245.

Nævnet finder det videre betænkeligt at lægge til grund, at klageren har handlet groft uagtsomt. Uanset at der havde været slagsmål/håndgemæng og tilråb mellem parterne, og at klageren nærmede sig modpartens bil, finder nævnet, at klagerens adfærd ikke indebar en så indlysende fare for den skete skade, at ulykkestilfældet kan anses for at være fremkaldt ved grov uagtsomhed.

Det forhold, at der i forbindelse med rettens udmåling af modpartens straf blev taget højde for, at klageren havde været i en ophidset tilstand forud for påkørslen, kan efter nævnets opfattelse ikke føre til andet resultat.

Nævnet finder herefter, at selskabets afslag på dækning i henhold til de gengivne forsikringsbetingelsers punkt 15J har været uberettiget.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Topdanmark Forsikring A/S, skal anerkende, at klageren har været udsat for et dækningsberettigende ulykkestilfælde og genoptage sagsbehandlingen med henblik på en vurdering af klagerens méngrad. Forfaldne beløb skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Marianne Højgaard Pedersen
formand